

Kauno „Aušros“ gimnazija iš šimtmečio perspektyvos

„O metai ! tie metai! Lyg upės vanduo /Taip bėga!...ir kas sulaukys?“- rašė poetas Maironis, atsidusimu palydėdamas vieną iš labiausiai nepastovių mūsų pasaulio egzistavimo sąvokų. Laiko tėkmę tik sąlygiškai galime lyginti su upelio tėkme, nešančia mus iš praeities į ateitį. Laiko tėkmė nepastebimai neša žmogų, kol vieną dieną prabyla į jį pokyčiais, reikšmingomis datomis, įpareigodama priimti sprendimus, apmąstyti nueitą kelią, daryti išvadas. Laikas Kauno „Aušros“ gimnazijai jau atskaičiavo 100 metų. 2015 metų spalio mėnesį laikrodžio rodyklė priartės prie šios iškilaus skaičiaus ir paskelbs sukaktį visai Lietuvai ir „aušroams“, kuriuos gyvenimo verpetai nunešė į svečias šalis. Kreipiamės į jus, mūsų gimnazijos mergaitės ir berniukai, nes laikrodis ragina prisiminti savo jaunystės kelius, nušluostyti dulkes nuo prisiminimų albumų ir aplankyti savo gimnaziją. Tiesa, mokyklos suolas dažnam liko tik tolimi jaunystės aidai, bet prisiminimų sparnai galingi – jie gali įveikti negailestingo laiko vingius ir priminti tuos laikus, kurie buvo gyvenimo pradžia, o pasaulis atrodė didelis ir nepažįstamas ... Visi keliai vedė ne į Romą, bet į „Aušrą“...į pirmąją savo gimnaziją. Pasekime tais tolimais keliais ir takeliais.

Rugsėjis „Aušroje“ visuomet jaunatviškas

Sužibus nepriklausomybės vilčiai Lietuvos padangėje lietuvių inteligentų būrelis ėmė rūpintis lietuviškos gimnazijos steigimu. „Nukentėjusiems nuo karo šelpti“ draugijos Kauno skyriaus vicepirmininkas Saliamonas Banaitis 1915 metų rugsėjo mėnesį gavo vokiečių valdžios leidimą steigti aukštesniąją lietuvišką mokyklą. Taigi 1915 metų lapkritį Palangos gatvėje pradėjo darbą pirmoji lietuviška Kauno gimnazija. Mokykla buvo lietuviybės centras Kaune, visi mokomieji dalykai joje buvo dėstomi lietuvių kalba. Gimnazija buvo privati, priklausė lietuvių švietimo draugijai „Saulė“ ir dirbo pagal šios draugijos sudarytas mokymo

programas. 1920 metais gimnazija buvo suvalstybinta, ją savo žinion perėmė Lietuvos Respublikos švietimo ministerija ir tada jau buvo dirbama pagal valstybinius mokymo planus bei programas.

Gimnazijos vardas plačiai skambėjo ne tik Kaune, bet ir Lietuvoje, todėl mokinių jai netrūko. Mokyklos populiarumas kalba apie dirbusių mokytojų kompetenciją, dalyko išmanymą, platų akiratį bei mokėjimą perduoti žinias jaunajai kartai. 1923 metais švenčiant pirmojo lietuviško laikraščio „Aušra“, redaguoto Jono Basanavičiaus, keturiasdešimties metų įkūrimo jubiliejų, kilo idėja prof. Mykolui Biržiškai pasiūlius pirmąją lietuvišką gimnaziją pavadinti šiuo vardu. 1923 metų kovo mėnesį direktoriaus prof. Mykolo Biržiškos vadovaujama gimnazijai ir buvo suteiktas „Aušros“ vardas. Šioje mokykloje mokėsi daug žmonių, pasižymėjusių Lietuvos kultūrai: V.Adamkus, V.Landsbergis, A.Sakalas, E.Kaniava, R.Geniušas, Ch.Potašinskas, V.Bložė, A.Miškinis, R.Antinis, G.Kalpokas, A.Žukauskas. Paminėtas tik nedidelis skaičius žmonių, kurių veikla Lietuvai buvo reikšminga, o jos ištakas suformavo gimnazija, suteikusi išsilavinimą, brandinusi kūrybines idėjas, mokslinį mąstymą. Ir šiandienos mokinių ugdymas pirmiausia yra susietas su dvasiniais ieškojimais, kūrybos idėjomis, gebėjimais ieškoti savo kelio mokslo ar meno pasaulyje, sėkmingai tęsiant kultūrinės ir mokslinės gimnazijos mokinių tradicijas.

Rūstūs 1940 nutraukė įprastą visos Lietuvos ir mūsų gimnazijos darbą. Muziejaus eksponatai pasakoja, kad nemažai mokytojų ir mokinių, kovojusių už savo tautos laisvę, buvo ištremti, kiti žuvo rezistencinėje kovoje, dalis pasitraukė toliau nuo okupantų ir kūrė gyvenimą toli už Lietuvos ribų. Žinios iš šios kartos mokinių ypač brangios gimnazijai, nes susisiekiame su buvusiais mokiniais beveik tik kas dešimtmetį, kai švenčiamos iškilios datos. Lietuvai dar kartą iškovojus nepriklausomybę pasikeitė ir mokyklos gyvenimas: 1989 kovo 23 dieną gražintas garbingas „Aušros“ vardas, o 1998 birželio 2 dieną patvirtintas gimnazijos statusas. Šiandien gimnazijoje, be pagrindinių dalykų, galima papildomai rinktis lotynų kalbą, anglų kalbos debatus, fotografiją, mokytis ispaniškai, gilinti teatro meno žinias, psichologijos išmanymą. Plečiamas mokymo turinys, siekiama aukštesnės mokymo kokybės.

Integruota lietuvių kalbos, dailės ir muzikos pamoka

Prieš metus įgyvendintas projektas „Aukštosios kultūros impulsai mokykloms“ (AKIM). Projekto tikslas – ugdyti mokinių kūrybiškumą, gilinti suvokimą, kad kultūra sieja meno, istorijos, politikos, tapatybės idėjas. AKIM skatino mokinius pačius įsijungti į kultūros procesą, įsitraukti į dialogą su į mokyklas atvykstančiais kultūros darbuotojais: menininkais, net nacionalinių premijų laureatais, aukščiausio lygio kultūros žurnalistais, teatralais. Jau 19 metų gimnazijoje vykdomas projektas „Mokomės kurdami“, per kurį mokiniai, pasirinkę patikusią temą, atlieka kūrybinius darbus ir juos pristato viešoje konferencijoje. Gimnazijoje jau septyneri metai veikia Kompetencijų-gabių vaikų ugdymo centras. Jame savo gabumus gali ugdyti motyvuoti gabūs mokiniai. Taip šiandien ugdoma kūrybinė „Aušros“ gimnazijos dvasia.

Gimnazijos choras, dalyvavęs konkurse Austrijoje, laimėjo I vietą ir tapo nugalėtojais, todėl choristų muzikinės kelionės nesibaigia miesto ar šalies ribomis. Jų daina mielai laukiama visur. Gimnazijos bendruomenė neseniai priėmė iškilius svečius. „Aušroje“ viešėjo nuncijus Luidžis Bonazzi. Italų kilmės arkivyskupas Luigi Bonazzi – Šventojo tėvo atstovas visose trijose Baltijos valstybėse nuo 2009 metų. Jis mokyklos bendruomenei kalbėjo apie žmogiškąsias vertybes ir palaimino tolimesnei sėkmingai veiklai.

Arkivyskupas Luigi Bonazzi – Šventojo tėvo atstovas visose trijose Baltijos valstybėse suteikė palaiminimą mokytojams ir mokiniams

Gimnazijoje ne kartą svečiavosi buvęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Lietuvos piliečiams įsipareigojęs siekti trijų pagrindinių tikslų: laisvo žmogaus, atviros visuomenės, stiprios valstybės. Bendraudamas su „Aušros“ gimnazistais, jis domėjosi moksleivių gyvenimu, veikla, darbais. Daugelį šių darbų rikiavo vos ne 30 metų gimnazijai vadovavusi direktorė Bronislava Valungevičienė. Direktorė, apdovanota už ilgametę veiklą burmistro J.Vileišio medaliu, neseniai išlydėta į poilsį, o „Aušros“ gimnazijai iš šimtmečio veiklos perspektyvos vėl reikia planuoti naujus darbus, rengtis abiturientų egzaminams ir mokinių priėmimui 2016 mokslo metams.

Dabar, kai mokykla ruošiasi savo 100 metų jubiliejui, kai atsinaujino ir prašvito naujomis spalvomis jos koridoriai, mokymosi priemonėmis ir nauja įranga praturtėjo kabinetai, tolerancija ir dėmesiu vaikui pasipildė metodikos arsenalas, norisi sukviesti visus vyresniųjų ir jaunesniųjų kartų „aušroklus“, svetur ir Lietuvoje gyvenančius, lietuvius ir kitataučius, visus, kuriuos kada nors buvo sutelkusi „Aušros“ gimnazija siekti mokslo tiesų. Jubiliejaus iškilmės planuojamos spalio mėnesio 21-23 dienomis ir tegul vėl visi pasaulio keliai ir takeliai veda į „Aušrą“...Susitikime, kad „Aušros“ šimtmečio jubiliejus liktų iškilia data mūsų ir jūsų gyvenime.